

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Mostě rozhodl samosoudkyní Mgr. Denisou Hamerskou ve věci

žalobce:

██████████, narozený ██████████
bytem ██████████
zastoupený advokátem Mgr. Milanem Peroutkou
sídlem Čsl. armády 2113/58, 434 01 Most

proti
žalované:

██████████, narozená ██████████
zastoupená advokátkou Mgr. Markétou Zázvorkovou Malou
sídlem J. Průchy 1915, 434 01 Most

o: snížení vyživovací povinnosti ke zletilému dítěti

takto:

I. **Vyživovací povinnost žalobce vůči žalované stanovena dosud částkou 4 000 Kč měsíčně, se s účinností od 1. 11. 2018 snižuje na částku 2 000 Kč měsíčně.**

II. Tímto se mění rozsudek Okresního soudu v Mostě ze dne 18. 8.2016, č. j. 39C 140/2015-70.

III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou ze dne 31. 10. 2018 domáhal vůči žalované snížení vyživovací povinnosti naposledy stanovené ve výši 4 000 Kč s účinností od 1. 11. 2018 na 2 000 Kč měsíčně. Svůj návrh

Shodu s prvopisem potvrzuje Radka Plechatá.

žalobce odůvodnil tím, že od poslední úpravy výživného došlo k podstatné změně poměrů na jeho straně, neboť s ohledem na jeho nepříznivý zdravotní stav došlo k razantnímu poklesu příjmů. Dalším důvodem pro snížení výživného je podle žalobce skutečnost, že studijní výsledky žalované na vysoké škole jsou podprůměrné a ve školním roce 2018/2019 neměla žádné studijní povinnosti.

2. Žalovaná s návrhem na snížení výživného nesouhlasila s tím, že nedošlo k tvrzené podstatné změně poměrů, když snížením příjmu žalobce se zabýval již odvolací soud při poslední úpravě výživného. Dále uvedla, že nemá špatné studijní výsledky, když ve školním roce 2018/2019 opakovala zkoušku z jednoho předmětu, psala bakalářskou práci a připravovala se na státní závěrečné zkoušky. Rovněž žalovaná argumentovala, že žalobce i s ohledem na svůj nepříznivý zdravotní stav může dosahovat vyšších příjmů.
3. Po provedeném dokazování soud zjistil následující skutkový stav. Žalobci jako otci žalovaného byla naposledy stanovena vyživovací povinnost k žalovanému rozsudkem Okresního soudu v Mostě ze dne 18. 8. 2016 č. j. 39 C 140/2015 – 70 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 6. 6. 2017 č. j. 9 Co 1194/2016-141. Z odůvodnění rozsudku Okresního soudu v Mostě soud zjistil, že výrokem I. byla vyživovací povinnost žalobce vůči žalované zvýšena mj. s účinností od 1. 7. 2015 na částku 4 000 Kč. Žalovaná tento rozsudek napadla odvoláním, avšak pouze do výroku II. – V., tedy do částí rozhodnutí, která neřešila úpravu výživného do budoucna, ale pouze za dobu minulou, resp. období do 30. 6. 2015 a nedoplatek na výživném v důsledku jeho zvýšení za období do 31. 8. 2016. Žalovaná v uvedené věci žádala o zvýšení výživného od 1. 9. 2012. Okresní a odvolací soud shledal, že nastaly změny v poměrech účastníků odůvodňující změnu výše vyživovací povinnosti žalobce, a to v podobě zásadního poklesu příjmů na straně matky žalobkyně, která se stala invalidní a nebylo v důsledku zdravotního stavu v jejích možnostech dosahovat původního vyššího příjmu, dále ve změně poměrů na straně žalované spojených s nástupem na vysokou školu. Soudy rovněž zohlednily skutečnost, že v červnu 2016 žalobci ubyla vyživovací povinnost k synu [REDAKCE]. Pokud se týká příjmu žalobce, soudy mj. vycházely ze zjištění, že v období od ledna do listopadu 2016 činil průměrný měsíční příjem žalobce částku 23 569 Kč, v prosinci 2016 dosáhl žalobce příjmu 16 567 Kč, když část měsíce byl zaměstnán již u nového (současného) zaměstnavatele. Odvolací soud dále zjistil, že od ledna do března 2017 průměrný měsíční příjem žalobce činil 11 531 Kč. Pokud odvolací soud konstatuje, že zákonem požadované shodně životní úrovně žalobkyně se životní úrovní rodičů odpovídá výživné ve výši 4 000 Kč měsíčně, konfrontuje tuto výši vyživovací povinnosti zásadním způsobem s životní úrovní matky a konstatuje, že je nutno vzít v úvahu, že životní úroveň dítěte může v konkrétní situaci jeden rodič svým životním standardem zvyšovat a druhý snižovat (viz str. 8 předmětného rozsudku odvolacího soudu).
4. Ze zprávy Univerzity [REDAKCE] ze dne 28. 5. 2019 soud zjistil, že žalobkyně dne 9. 4. 2019 absolvovala předmět Sociální deviace a následně ke dni 23. 5. 2019 úspěšně vykonala všechny předepsané části státní závěrečné zkoušky. Tím rovněž úspěšně absolvovala bakalářské studium ve studijním programu Sociální politika a sociální práce ve studijním oboru Sociální práce (viz vyjádření [REDAKCE] ze dne 28. 5. 2019). Ze zprávy téže školy ze dne 12. 2. 2019 však soud rovněž zjistil, že žalovaná je aktuálně studentkou čtvrtého ročníku v bakalářském studijním programu s tím, že standardní doba tohoto studijního oboru je tři roky. Dále se ve zprávě uvádí, že žalovaná nedokončila své studium ve standardní době z důvodu nesplnění předmětu Sociální deviace v letním semestru ak. roku 2017 /2018. K předchozímu průběhu studia soud zjistil ze zprávy téže školy ze dne 9. 11. 2018, že žalovaná v prvním ročníku nesplnila tři zapsané předměty, ve druhém ročníku splnila všechny zapsané předměty.
5. Z potvrzení o studiu téže vysoké školy ze dne 9. 7. 2019 soud zjistil, že žalovaná je studentem prvního ročníku magisterského studijního programu. Z výpisu z účtu žalované soud zjistil, že žalovaná dne 4. 7. 2019 zaplatila zálohu na kolej ve výši 4 500 Kč.

6. Z rozsudku zdejšího soudu č. j. 39 C 140/2015 – 70 soud rovněž k dřívějšímu studiu žalované zjistil, že v období od roku 2008 do 2012 studovala střední pedagogickou školu ukončenou maturitní zkouškou, v období od 2012 do 2015 studovala vyšší odbornou školu.
7. Ze zprávy zaměstnavatele žalobce soud zjistil, že v roce 2017 činil čistý průměrný měsíční plat žalobce částku 11 726 Kč, v roce 2018 částku 12 345 Kč. Z pracovní smlouvy ze dne 9. 12. 2016 včetně jejího dodatku ze dne 2. 10. 2017 soud zjistil, že žalobce má sjednaný pracovní poměr na dobu neurčitou s 5 – denní rovnoměrně rozloženou pracovní dobou v rozsahu 40 hodin týdně s tím, že žalobce je zaměstnán jako řidič mezinárodní kamionové dopravy. Ze zprávy zaměstnavatele žalobce ze dne 1. 4. 2019 soud dále zjistil, že žalobce s ohledem na svůj zdravotní stav požádal, aby byl vyslán jen na kratší a časově nenáročné tratě. Tomuto požadavku zaměstnavatel žalobce vyhověl s tím, že žalobce podniká jízdy, které končí týž den návratem do Mostu, jezdí-li do zahraničí, pak jen do příhraničních oblastí Německa (viz zpráva zaměstnavatele žalobce ze dne 1. 4. 2019). Rovněž z uvedené zprávy zaměstnavatele žalobce soud zjistil, že nad rámec částek uvedených ve mzdových listech žalobce jiný příjem nepobírá.
8. Z lékařských zpráv ze dne 16. 3. 2016, 11. 5. 2016, 5. 10. 2016, 29. 11. 2017, 16. 5. 2018, 27. 6. 2018, 2. 1. 2019, 17. 4. 2019, 19. 6. 2019, 26. 7. 2019 a 3. 9. 2019 soud zjistil, že žalobce se na konci roku 2015 podrobil operaci srdce, od té doby se pravidelně podrobuje kardiologickému vyšetření, jeho zdravotní stav je pravidelně sledován bez větších změn a je pokračováno v zavedené medikaci. Z posudku o invaliditě ze dne 25. 1. 2017 Okresní správy sociálního zabezpečení č. j. [redacted] soud zjistil, že zdravotní stav žalobce byl sledován jako dlouhodobě nepříznivý s mírou poklesu pracovní schopnosti o 10 %, a to z důvodu ischemické choroby srdeční. Dále soud zjistil, že žalobce žije ve společné domácnosti s manželkou [redacted], jejíž průměrná měsíční mzda v období od prosince 2018 do února 2019 činila 18 440 Kč (viz potvrzení o příjmu za období od prosince 2018 do února 2019). Společně pečují o syna manželky žalobce, který studuje rovněž na vysoké škole (viz rozsudek Okresního soudu v Mostě č. j. 21 Nc 1431/2004-18, potvrzení Západočeské univerzity v [redacted] o studiu [redacted] ze dne 20. 3. 2019). Žalovaná provedení důkazu o studiu syna manželky žalobce navrhla za účelem prokázání jeho studijní morálky. V tomto směru se však jednalo o důkazní návrh, který měl prokázat tvrzení, které není relevantní pro rozhodnutí ve věci. Soud důkaz o studiu syna manželky žalobce provedl pouze za účelem prokázání životní úrovně žalobce, který žije ve společné domácnosti s manželkou a jejím synem [redacted].
9. Žalobce nad rámec stanovené vyživovací povinnosti na výživu žalované nijak nepřispívá. Žalobce nemá nadstandardní výdaje, na léky přispívá částkou 800 Kč za tři měsíce. Žalobce nemá jiný příjem než prokazovaný. Žalobce má vyživovací povinnost k dítěti pouze k žalované.
10. Žalovaná má běžné výdaje odpovídající jejímu věku, navštěvuje posilovnu (viz permanentka na 15 cvičení za 600 Kč), za učebnice a školní potřeby ročně utratí částku 3 000 Kč. Za přihlášku na magisterské studium zaplatila částku 500 Kč (viz výpis z účtu žalované ze dne 2. 4. 2019), za svázání bakalářské práce zaplatila částku 877 Kč (viz daňový doklad ze dne 28. 3. 2019).
11. Žalovaná žije ve společné domácnosti se svou matkou. Z výplatních pásek matky žalované [redacted] soud zjistil, že v září 2018 výše čistého měsíčního příjmu matky žalované činila částku 11 454 Kč, v říjnu 2018 částku 17 627 Kč, v listopadu 2018 částku 19 835 Kč, v prosinci částku 16 429 Kč, v lednu 2019 částku 16 693 Kč, v únoru 2019 částku 16 181 Kč. Ze zprávy ČSSZ v Praze ze dne 18. 3. 2019 soud zjistil, že matka žalované rovněž pobírá invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně ve výši 9 390 Kč měsíčně. Z posledního rozsudku o výživném (výše uvedený rozsudek odvolacího soudu č. j. 9 o 1194/206-141) soud zjistil, že matka žalované pobírala pouze invalidní důchod ve výši přibližně 8 000 Kč a nikde nepracovala.
12. Žalovaná nepodniká (viz výpis ze živnostenského rejstříku ze dne 25. 3. 2019). Žalovaná nemá příjem ze zaměstnání, resp. žalovaná si při studiu nijak nepřivydělává, neboť tak činila v průběhu počátku svého studia a její prospěch byl horší, resp. více zkoušek opakovala.

13. Po právní stránce soud věc posoudil následujícím způsobem.
14. Podle §910 odst. 1 o. z. předci a potomci mají vzájemnou vyživovací povinnost.
15. Podle §911 o. z. výživné lze přiznat, jestliže oprávněný není schopen sám se živit.
16. Podle §913 odst. 1 o. z. pro určení rozsahu výživného jsou rozhodné odůvodněné potřeby oprávněného a jeho majetkové poměry, jakož i schopnosti, možnosti a majetkové poměry povinného.
17. Podle §913 odst. 2 o. z. při hodnocení schopností, možností a majetkových poměrů povinného je třeba také zkoumat, zda se povinný nevzdal bez důležitého důvodu výhodnějšího zaměstnání či výdělečné činnosti nebo majetkového prospěchu, popřípadě zda nepodstupuje nepřiměřená majetková rizika. Dále je třeba přihlídnout k tomu, že povinný o oprávněného osobně pečuje, a k míře, v jaké tak činí; přihlídně se popřípadě i k péči o rodinnou domácnost.
18. Podle §915 o. z. životní úroveň dítěte má být zásadně shodná s životní úrovní rodičů. Toto hledisko předchází hledisku odůvodněných potřeb dítěte.
19. Podle § 163 o. s. ř. rozsudek odsuzující k plnění v budoucnu splatných dávek nebo k plnění ve splátkách je možno na návrh změnit, jestliže se podstatně změnily okolnosti, které jsou rozhodující pro výši a další trvání dávek nebo splátek. Nestanoví-li zákon jinak, je změna rozsudku přípustná od doby, kdy došlo ke změně poměrů.
20. Vyživovací povinnost mezi účastníky je v obecné rovině dána ust. §910 odst. 1 o. z., neboť žalobce je otcem žalované. Skutečnost, že žalovaná není schopna se sama živit, je v předmětné věci naplněna tím, že žalovaná je celé období, které soud posuzoval, tj. od 1. 11. 2018 dosud, řádným studentem vysoké školy. S ohledem na tato zjištění se soud převážně zabýval tím, zda došlo k podstatné změně okolností, které jsou rozhodující pro výši výživného ve smyslu §163 o. s. ř. a současně, jaká výše výživného žalobce vůči žalované odpovídá požadavkům zakotveným v §913 o. z. a požadavku zásadně shodné životní úrovně mezi rodiči a dítětem.
21. Soud zjistil, že došlo k podstatné změně okolností rozhodujících pro výši výživného, a to ze dvou zásadních důvodů. Matce žalované se výrazně zvýšil příjem, když kromě invalidního důchodu ve výši přes 9 000 Kč minimálně od září 2018 pobírá další příjem, a to příjem ze zaměstnání, který činil v listopadu 2018 částku 19 835 Kč, v prosinci částku 16 429 Kč, v lednu 2019 částku 16 693 Kč, v únoru 2019 částku 16 181 Kč. Další podstatnou změnou okolností odůvodňující změnu výše výživného je studijní morálka žalované, resp. průběh její studia. Soud zjistil, že při řádném studijním postupu měla žalovaná ukončit bakalářské studium již ve školním roce 2017/2018. Žalovaná tak neučinila a soudu nejsou známy žádné objektivní skutečnosti, které by tomu žalované bránily. Žalovaná netvrdila žádnou objektivní překážku ve studiu (nemoc, zahraniční studium, apod.), které by jí zabránily splnit své studijní povinnosti již ve školním roce 2017/2018, tedy standardně ve třetím roce bakalářského studia. Naopak, žalovaná tvrdila, že si při studiu již nijak nepřivydělává, neboť tak činila v průběhu počátku svého studia a její prospěch byl horší, resp. více zkoušek opakovala. Důvodem neukončení bakalářského studia ve standardní tříleté době bylo nesplnění jedné z povinných zkoušek, které studium prodloužilo o celý jeden školní rok. Soud rovněž zjistil, že žalovaná se sice nepřetržitě věnuje studiu a lze mít za to, že se jedná o přípravu na její budoucí povolání, avšak činí tak po dobu, kterou nelze vnímat jako standardní či průměrnou, neboť ve svých 26 letech teprve ukončila řádné bakalářské studium. Soud rovněž dále zjistil, že žalovaná bude pokračovat v magisterském studiu. Soud má za to, že s ohledem na příjmové možnosti nikoli pouze otce, avšak i matky, nelze od uvedených okolností studia žalované, resp. jeho délky, odhlédnout, to vše za stavu, že oba rodiče trpí zdravotními problémy, které je výrazně omezují v zaměstnání, resp. mají zásadní vliv na výši jejich příjmů. Zákon za stávajících zjištěných skutečností, kdy žalovaná stále studuje, není schopna se proto sama živit, a lze mít za to, že se nepřetržitě připravuje na budoucí povolání, nezná věkovou hranici, kdy zaniká vyživovací povinnost rodičů k její osobě, jsou-li takové povinnosti s ohledem na §913 o. z. schopni dostát. Avšak tato okolnost dle názoru soudu ovlivňuje posouzení odůvodněných potřeb oprávněného ve smyslu §913 odst. 1 o. z., resp. má vliv na výši vyživovací povinnosti povinného vůči oprávněnému.

22. V souladu s tímto právním posouzením vzal soud v úvahu, že oproti poslední úpravě výživného mezi účastníky došlo k uvedeným podstatným změnám okolností, kdy žalovaná, ač nadále řádně studuje, tak činí způsobem, který neopodstatňuje důvodné potřeby žalované ve smyslu §913 odst. 1 o. z. na výživné v dosud stanovené výši. Rovněž matce žalované se výrazným způsobem minimálně od požadované změny výživného navýšil pravidelný příjem, když soud poukazuje na akcentaci výše příjmu matky žalované v posledním rozsudku odvolacího soudu (viz str. 6 rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 9 Co 1194/2016-141), který výslovně konstatuje, že „výživa žalobkyně za této situace spočívala z podstatné části na žalovaném“. Požadovanou změnu výživného z posledně stanoveného výživného ve výši 4 000 Kč za částku 2 000 Kč měsíčně s účinností od listopadu 2018 tak soud považuje za důvodnou a přiměřenou.
23. Soud zamítl návrh žalované na provedení důkazů k tvrzení, že žalobce by mohl při své práci řidiče nákladní dopravy dosahovat vyššího příjmu než má, resp. i při omezení daném jeho zdravotním stavem byl mohl vykonávat práce, za něž by měl příjem vyšší. Za účelem prokázání těchto tvrzení žalovaná navrhla důkaz výsledkem žalobce, zprávou úřadu práce o pracovních nabídkách, zprávou Českého statistického úřadu o výši obvyklého příjmu řidiče ve vnitrostátní dopravě, internetovou nabídkou zaměstnání nabízeného společností [REDAKCE]. Uvedené důkazní návrhy soud zamítl z následujících důvodů. Z provedených důkazů je zřejmé, že žalobce trpí vážným srdečním onemocněním, pro které se již v minulosti podrobil operaci. Změna zaměstnání, ke které došlo v roce 2016, je v časové návaznosti na uvedenou operaci (konec roku 2015), a proto se zdůvodnění, které činí žalobce vůči současné práci, jeví přiměřeným a logickým. Žalobce již na počátku současného pracovního poměru žádal, aby byl vyslán jen na kratší a časově nenáročné tratě, a to právě s ohledem na svůj zdravotní stav. Soud dále poukazuje na odůvodnění rozsudku odvolacího soudu č. j. 9 Co 1194/206-141, a to konkrétně na str. 9, který rovněž zamítl důkazní návrhy uvedeného charakteru s poukazem na skutečnost, že předmětná změna zaměstnání byla reakcí na trvale nepříznivý zdravotní stav se snahou o minimalizování negativních dopadů.
24. Rovněž soud zamítl návrh žalované na provedení důkazů v podobě výkazu jízdy řidiče a digitální karty řidiče, kterými měla být zjištěna skutečnost, kam žalobce jezdí v pracovní době a kolik hodin týdně pracuje, neboť tyto skutečnosti byly zjištěny vyjádřením samotného zaměstnavatele žalobce ze dne 1. 4. 2019.
25. Soud se nezabýval tvrzením žalované, že matka žalované se v období od ledna 2013 do srpna 2018 vydala ze všech úspor a na živobytí si půjčila od rodinných příslušníků částku 180 000 Kč, kterou s nástupem do zaměstnání začala splácet po 3 000 Kč, neboť žalobci byla v tomto období soudem stanovena vyživovací povinnost, která odpovídala jeho majetkovým poměrům, schopnostem a možnostem ve smyslu §913 o. z. Pokud i přesto toto výživného nestačilo žalované ve spojení s výživným od matky jejím potřebám studenta vysoké školy, bylo volbou matky žalované, popř. žalované samotné, jakým způsobem s tímto nedostatkem naloží. Zvolený způsob však nelze klást k tíži žalobce. S ohledem na výše uvedené soud zamítl důkaz na výslech matky žalované.
26. Soud zamítl rovněž návrhy na provedení listinných důkazů v podobě dokladů o platbách zdravotního pojištění, telefonu, antikoncepce, pojištění, spoření, neboť tyto platby nepřevyšovaly běžné výdaje člověka ve věku žalované, popř. jsou stanoveny přímo zákonem (zdravotní pojištění). Nad rámec tohoto zamítnutí důkazních návrhů soud pouze dává ke zvážení, zda za stavu, kdy se matka žalované zadlužila tvrzenou částkou peněz, aby umožnila žalované v jejím věku přesahujícím průměrný studijní věk bakalářské studium, je na místě, aby žalovaná disponovala stavebním spořením, penzijním připojištěním a úrazovým pojištěním.
27. O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s §142 odst. 2 o. s. ř., podle kterého měl-li účastník ve věci úspěch jen částečný, soud náhradu nákladů poměrně rozdělí, popřípadě vysloví, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů právo. Rovněž soud přihlédl analogicky k ustanovení §146 odst. 2 věta první o. s. ř., podle kterého jestliže některý z účastníků zavinil, že řízení muselo být zastaveno, je povinen hradit jeho náklady. Žalobce se původně domáhal zrušení

vyživovací povinnosti vůči žalované zcela, až v průběhu řízení svůj návrh změnil na snížení výživného z poslední úpravy výživného ve výši 4 000 Kč na 2 000 Kč, tj. na polovinu. S ohledem na uvedené lze mít za to, že žalobce byl ve věci úspěšný z 50 % původně žalovaného předmětu řízení, a proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, prostřednictvím Okresního soudu v Mostě. Odvolání je třeba podat ve dvojím vyhotovení.

Nesplní-li žalovaná povinnosti uložené jí tímto rozsudkem v uvedených lhůtách, může se žalobce domáhat po jeho právní moci výkonu rozhodnutí u soudu.

Most 9. září 2019

Mgr. Denisa Hamerská, v.r.
samosoudkyně